

بررسی نفوذ تفکر نوین به عنوان فعال ترین جریان معنوی نوظهور در ایران (بر مبنای تحلیل آثار نویسندگان مهم)

سیدمحمدرضا حسن زاده طباطبایی*

چکیده

جنبش تفکر نوین یکی از جنبش‌های معنوی با تأثیرگذاری فراگیر در دو دهه اخیر است که نویسندگان برجسته آن، اغلب بر بستر فرهنگ آمریکایی، آثار متعددی را منتشر کرده‌اند. این آثار به زبان‌های مختلفی از جمله فارسی ترجمه و میلیون‌ها نسخه از آن در ایران منتشر شده است. عمده محتوای آثار تفکر نوین ارائه یک معنویت ساختارمند، در قالب خودیاری و آموزش‌های روان‌شناسی موفقیت است. پژوهش حاضر به بررسی شخصیت‌های مهم شناخته شده جنبش تفکر نوین در ایران و عمق تأثیرگذاری آنان در این زمینه می‌پردازد. این بررسی بر مبنای میزان نفوذ کتاب‌ها و ترجمه‌های آثار شخصیت‌های برگزیده این جریان است که به دقت تجزیه و تحلیل شده‌اند. آثار آنان بر اساس میزان شمارگان آن از ناشران و مترجمان مختلف، از دهه شصت تا کنون، رصد و بررسی شده و تحلیل‌های نهایی، ما را به این نتیجه رسانده است که در دو دهه اخیر، فراگیرترین و فعال‌ترین جنبش معنوی نوظهور در ایران، بر مبنای آثار منتشر شده، جنبش تفکر نوین است و به همین میزان خطر تغییر باورهای دینی مردم توسط این جنبش، از دیگر جریان‌ها بیشتر است. **واژگان کلیدی:** تفکر نوین، فعال‌ترین جنبش نوظهور معنوی، کلیسای وحدت، روان‌شناسی موفقیت، ایران.

---

*. طلبه سطح ۴ حوزه علمیه قم؛ info@infors.ir

مقدمه

در سه دهه اخیر یعنی از ابتدای دهه هفتاد، ترجمه آثاری در ایران آغاز شد که طلوع ظهور جریان تأثیرگذار جدیدی با عنوان جنبش تفکر نوین^۱ بود. کمترین تأثیر این جریان، تبدیل آن به پیش‌قراولان ورود پروتستان‌های آمریکایی و اندیشه‌های افراطی آنان در بین مسیحیان و مسلمانان ایرانی است؛ به این ترتیب که آثار تفکر نوین، زمینه را برای جذب مخاطبان به کلیساهای پروتستان فراهم می‌کند. کشیشان تبشیری پروتستان گرچه تمام مفاد کتاب‌های مذکور را قبول ندارند، چون زمینه گرایش مسلمانان به پروتستان‌تیسیم را ایجاد می‌کنند، در سخنرانی‌ها و مشاوره‌های خود، این کتاب‌ها را به دیگران سفارش می‌کنند. هجدهم جدی این جنبش و سیل ترجمه آثار آن در ایران، از ابتدای دهه هشتاد آغاز شده است و در غفلت نهادهای مسئول، هنوز ادامه دارد. پیش از دهه هشتاد، آثار اندکی از این جنبش، به صورت محدود چاپ شد. این جریان که به شخص یا نویسنده خاصی محدود نیست و جنبشی اعتقادی با ساختار دقیق و رهبران با مأموریت و راهبرد مشخص محسوب می‌شود، از قرن نوزدهم میلادی با هیپنوتیزگر و شفاگر معروف آمریکایی فینیاس کویمبی (Quimby, 2019)^۲ و مری بیکرادی^۳ بنیانگذار کلیسای علم مسیحی^۴ شروع و با چارلز فیلمور آمریکایی^۵ پایه‌گذار کلیسای وحدت^۶ هسته اولیه آن تکمیل شد (Mosley, 2006, p3). البته هلنا بلاواتسکی روسی^۷ مؤسس کلیسای تئو صوفی (Blavatsky, 2006, p3).

1. the New Thought Movement.

2. Phineas Parkhurst Quimby (February 16, 1802 – January 16, 1866).

3. Mary Baker Eddy (July 16, 1821 – December 3, 1910).

4. Christian Science (www.christianscience.com).

5. Charles Sherlock Fillmore (August 22, 1854 – July 5, 1948).

6. Unity Church (www.unity.org).

7. Helena Petrovna Blavatsky (Russian: Елена Петровна Блаватская, Yelena Petrovna Blavatskaya; 12 August [O.S. 31 July] 1831 – 8 May 1891).

at sky, 1888)^۱ و دیگران نیز تأثیراتی بر جریان تفکر نوین داشته‌اند. فرقه علم مسیحی، کلیسای وحدت و سایر فرقه‌های مؤثر بر تفکر نوین، گرچه اشتراکاتی دارند، تفاوت‌هایی نیز با یکدیگر دارند. از این سه، باورهای کلیسای وحدت به دلیل عامه‌پسندتر بودن، بر سایرین چیره شده و در حال حاضر جنبش تفکر نوین، بیشتر با آثار کلیسای وحدت، در کشورهای مختلف شناخته شده است؛ گرچه برخی از مبشرین این جنبش، وابستگی‌هایی به سایر فرقه‌های مسیحی نیز دارند. از باورهای مهم کلیسای وحدت می‌توان به تناسخ و انکار معاد، عدم پذیرش بهشت و جهنم، نفی آموزه گناه اولیه در مسیحیت و به طور مطلق نفی گناه از اعمال بشر و تغییر و تقلیل مفهوم خدا اشاره کرد.

جنبش تفکر نوین گرچه در روسیه، ژاپن، هند و دیگر کشورها نیز مراکزی رسمی دارد، مرکزیت فعالیت این جنبش، ایالات متحده آمریکا است.^۲ کتاب‌ها و آثاری که از این جنبش در سراسر دنیا منتشر می‌شود نیز با فرهنگ غالب مسیحیت آمریکایی است. مثال‌ها، شخصیت‌هایی که در کتاب‌هایشان معرفی می‌شوند، نام شهرها، مثل‌ها و جملات قصاری که از افراد مختلف گفته می‌شود، عمدتاً آمریکایی هستند. نخستین و قدیمی‌ترین کلیسای علم مسیحی در سال ۱۸۹۵ در بوستون، مرکز ایالت ماساچوست آمریکا، ساخته شده است (Christian Science Center, 2011). مرکزیت کلیسای وحدت نیز در روستایی با همین نام در شهر کانزاس ایالت میسوری آمریکا در سال ۱۸۸۹ ساخته شده است.

پژوهش حاضر بر آن است تا تبیین روشنی از جنبش تفکر نوین در ایران را در هیاهوی فعالیت جریان‌های مختلف نوظهور، عرضه کند. بررسی گسترده‌تری

1. Theosophy (Blavatskian).

۲. برای مشاهده فهرست مراکز مهم فعال جنبش تفکر نوین نک:

<https://en.wikipedia.org/wiki/List-of-New-Thought-denominations-and-independent-centers>

این جریان براساس سرشماری نفوس امکان پذیر نیست؛ زیرا جذب شدگان جریان تفکر نوین، آن گونه نیستند که باورشان تحت عنوان خاصی در اسناد سجلی آنان ثبت گردد؛ بلکه آموزه‌های این جریان را در رفتار خود نمایان می‌سازند؛ به همین دلیل رصد آثار مکتوب و چند رسانه‌ای آنان، بهتری می‌تواند نمایانگر نفوذ این جریان در کشور باشد. از آنجاکه فعالیت‌های رسانه‌ای این جنبش، به گستردگی فعالیت‌های مکتوب آن نیست، ما در پژوهش حاضر، بنا را بر جمع‌آوری و تحلیل داده‌های آماری، بر مبنای آثار مکتوب این جنبش قرار داده‌ایم؛ از این رو با رصد آثار مکتوب آنان در حوزه کتاب، تحلیل محتوا و شمارگان آثار، دوره‌های انتشار و ناشران، ارزیابی گویایی از عمق نفوذ این جریان در کل کشور ارائه می‌کنیم.

نویسندگان جنبش تفکر نوین

جنبش تفکر نوین بیش از ۱۱۳ نویسنده مشهور دارد که بسیاری از آنان هنوز در ایران معرفی نشده و آثارشان ترجمه نشده است؛^۱ اما نویسندگان مهم این جنبش در ایران شناخته شده‌اند و آثار آنان در شمارگان بالا منتشر شده است. ما در پژوهش حاضر، تنها به بررسی نویسندگان مهم این جنبش، از حیث گستردگی تأثیرگذاری در کتاب‌های این افراد و ترجمه آن‌ها در ایران می‌پردازیم. محتوای آثار این نویسندگان، بیشتر در حوزه روان‌شناسی عمومی، روان‌شناسی موفقیت، روش‌های کسب آرامش، ثروت، شادی، ترک اعتیاد و امثال آن است. برای برخی از نویسندگان تفکر نوین، این مفاهیم بر مفاهیم معنوی ارجحیت دارد؛ بنابراین از آن به عنوان ابزاری برای تبشیر معنویتی جدید استفاده نمی‌کنند؛ اما اغلب نویسندگان تفکر نوین از زمره کسانی هستند که از روان‌شناسی به عنوان ابزاری برای تبشیر بنیان‌های اعتقادی خاص استفاده می‌کنند؛ به همین دلیل آثارشان

---

۱. برای مشاهده اسامی این افراد همراه با مهم‌ترین آثارشان نک:

آکنده از دعوت مستقیم و غیرمستقیم به آموزه‌های آنان است و بیشترین خطر نیز از ناحیه همین افراد است.

صرف نظر از ساختار ارتباطی این جنبش، از حیث محتوایی شاخصه اعتقادی نویسندگان آن بر محورهای زیر است که برخی از آنان به این آموزه‌ها تصریح می‌کنند و برخی نیز هیچ تصریحی ندارند و تنها از بررسی مجموعه نگرش‌مبنایی آنان در توصیه‌ها و دستورالعمل‌ها، می‌توان اصول اعتقادی آنان را تشخیص داد:

۱. عدم اعتقاد به وجود معاد و باور به تناسخ؛ ۲. تأویل مفهوم بهشت و جهنم به زندگی خوب یا بد در همین دنیا و نفی وجود حقیقی بهشت و جهنم؛ ۳. ابتنای کلیه مباحث خود بر اساس قانون جذب؛ ۴. ارائه مفهومی تقلیل‌گرایانه از خداوند از ابعاد گوناگون؛ ۵. نفی مفهوم نبوت و امامت و تأکید بر ارتباط مستقیم با خداوند به عنوان یک انرژی درونی؛ ۶. تعریف معنویت به کسب ثروت، موفقیت و آرامش در این دنیا بدون توجه به ابعاد اخروی معنویت؛ ۷. نفی هرگونه مفهوم گناه و در نتیجه تلاش برای زدودن احساس گناه و آثار نفس اماره در مخاطبان در لوای مفهوم اعتماد به نفس؛ ۸. تقویت نگرش اومانیستی در باورهای اعتقادی مبنی بر اینکه خدا، فرشتگان و کائنات باید آنچه را انسان می‌خواهد، به نتیجه برسانند؛ نه آنکه انسان موظف است به آنچه خدا می‌خواهد در نگرش و منش خویش متعهد باشد.

نویسندگان مهم جریان تفکر نوین که در ایران مشهور شده‌اند، عبارت‌اند از: فلورانس اسکاول شین، کاترین پاندر، جک کنفیلد، نیل دونالد والش، لوئیز هی، دبی فورد، وین دایر، جان دمارتینی^۱، راندا برن، ژوزف مورفی^۲، ماریان

---

۱. از جان دمارتینی (John Demartini) کتاب‌هایی مانند قلب عشق به زبان فارسی ترجمه شده است که توصیه‌های غیراخلاقی فراوانی در قالب مشاوره در آن وجود دارد. drdemartini.com.

۲. Joseph Murphy (May 20, 1898 – December 16, 1981).

ویلیامسون^۱، ناپلئون هیل^۲ و شاکتی گواین^۳ از کسانی مانند اما کورتیس هاپکینز، امت فاکس، چارلز فیلمور و میرتر فیلمور هیچ کتابی به فارسی ترجمه نشده است، اما چون این اشخاص از رهبران مهم این جریان بوده‌اند، در کتاب‌های ترجمه شده، نقل قول‌های فراوانی نیز از این افراد وجود دارد. در این جا به معرفی مختصر برخی از مهمترین این افراد، در ایران می‌پردازیم:

فلورانس اسکاول شین

فلورانس اسکاول شین^۴، تصویرگر، فعال هنری و از شخصیت‌های مهم جریان تفکر نوین است. در این جریان، اسکاول شین به خاطر کتاب «بازی زندگی و راه این بازی»^۵ که به زبان‌های مختلف از جمله فارسی نیز ترجمه شده، شهرت فراوانی پیدا کرده است. وی سه کتاب دیگر نیز با نام‌های «کلام تو، عصای معجزه‌گر توست»، «در مخفی توفیق» و «نفوذ کلام» نوشته است که هر چهار کتاب در یک مجلد با عنوان «چهار اثر از فلورانس اسکاول شین» به فارسی ترجمه و هزاران نسخه از آن عرضه شده است. وی کتاب‌های دیگری نیز دارد که برخی از آن‌ها را لوئیزی، از دیگر شخصیت‌های جریان تفکر نوین، منتشر کرده است. در بین آثار شخصیت‌های این جریان می‌توان گفت تبشیری‌ترین و معنویت‌گراترین آن‌ها، کتاب‌های اسکاول شین است. کتاب «بازی زندگی» وی، مجموعه نقل قول‌هایی از کتاب مقدس است که با شرح و

1. Marianne Deborah Williamson (born July 8, 1952).

2. Oliver Napoleon Hill (born October 26, 1883 – November 8, 1970).

۳. شاکتی گواین به مبحث تجسم خلاق شهرت دارد و قریب به چهارصد هزار نسخه از آثار وی به فارسی ترجمه شده است که مهمترین عناوین آن عبارت‌اند از: «راهنمای تجسم خلاق رابطه با خود»، «زندگی در روشنایی»، «چهار مرحله درمان نیروهای روحی، روانی و ذهنی در انسان»، «راه تحول»، «بیداری»، «پرورش نیروی ادراک درون»، «تجسم خلاق»، «تجسم خلاق هوشیارانه»، «جادوی تجسم خلاق»، «بازتاب‌های نور»، «چهارگوشه زندگی ما» و «خزانه بی‌کران کامیابی».

4. Florence Scovel Shinn (September 24, 1871 in Camden, New Jersey – October 17, 1940).

5. The Game of Life and How to Play It (1925).

6. The Magic Path Of Intuition.

توضیحات اسکاول شین براساس کلیسای وحدت همراه شده است. اسکاول شین در ضمن نگاه تبشیری خود، آموزه‌های تفکر نوین و از جمله کلیسای وحدت مانند آموزه تناسخ، تفکر مثبت^۱ و امثال آن را ترویج می‌کند. آثار وی وظیفه انتشار بخش مهمی از مبانی فکری جریان تفکر نوین را بر عهده دارد؛ از عقاید کوئیمبی^۲ گرفته تا مبانی فکری ماری بیکرادی، اما کورتیس هاپکینس، چارلز فیلمور، ماری فیلمور^۳ و کلیه بنیانگذاران کلیسای وحدت.

آثار فلورانس اسکاول شین به زبان فارسی با عناوین زیر ترجمه شده‌اند:

«چهار اثر از فلورانس اسکاول شین»، «کلام تو عصای جادویی توست»، «کلام تو عصای معجزه‌گر توست»، «بازی زندگی و چگونگی بازی آن»، «بازی زندگی و راه این بازی»، «قدرت دعا»، «کلام تو عصای توست»، «بازی بزرگ»، «راز بزرگ»، «گلچین سخنان اثربخش»، «دری مخفی به روی موفقیت»، «معجزه سخن»، «بازی زندگی و درهای پنهان موفقیت»، «دو اثر از اسکاول شین»، «بازی زندگی یا راه نهایی برای رسیدن به موفقیت»، «بازی زندگی و راه ورسم این بازی»، «نفوذ کلام»، «راز قدرت جذب»، «نوشته‌هایی از فلورانس اسکاول شین»، «دستان شفابخش؛ آموزش شفابخشی خود و دیگران»، «چهار اثر»، «بازی زندگی فلورانس اسکاول شین»، «قدرت هدیه خداوند به انسان»، «عصای معجزه‌گر»، «قانون زندگی فلورانس اسکاول شین»، «قواعد بازی زندگی را بیاموز؛ کلام تو عصای تو است»، «نوشته‌های اسکاول شین (چهار اثر فلورانس)»، «بازی زندگی برای زنان (و شیوه بازی کردن آن)»، «پندار اسکاول شین (مجموعه چهارگانه)»، «هرکسی شایسته شانس دوباره است»، «بازی زندگی»، «نفوذ کلام»، «در مخفی توفیق»، «طریقی گشوده به سوی موفقیت»، «راهی اسرارآمیز به سوی کامیابی»، «کلام تو چوب جادوی توست»، «نیروی کلام»، «قدرت کلام»، «در مخفی به سوی

---

1. Positive Thought.

2. Phineas Quimby (1802-1866).

3. Mary Caroline "Myrtle" Page Fillmore (August 6, 1845 - October 6, 1931).

موفقیت»، «در پنهان موفقیت».

این عناوین اغلب تکراری هستند، ولی ناشران و مترجمان مختلف آن‌ها را عرضه کرده‌اند. کتاب‌های اسکاول شین در مقایسه با آثار سایر نویسندگان این جریان، در مسیحی‌کردن مسلمانان آسیب‌دیده ایرانی، نقش پررنگ‌تری داشته است؛ به طوری که براساس بررسی‌های میدانی در مصاحبه با مسیحی‌شدگان، از هر ده مسلمانانی که مسیحی شده‌اند، حداقل هفت نفر آنان، تحت تأثیر چهار اثر فلورانس اسکاول شین بوده‌اند. اولین ترجمه‌های کتاب‌های اسکاول شین، ترجمه اجزای جداگانه کتاب چهار اثر در قالب چهار کتاب «بازی زندگی و راه این بازی»، «نفوذ کلام»، «در مخفی توفیق» و «کلام تو عصای معجزه‌گرتوست»، توسط گیتی خوشدل در سال ۱۳۶۸ بوده که نشر کتاب سرا آن را منتشر کرده است. سپس این چهار ترجمه را در قالب یک کتاب توسط مترجم و همان ناشر در سال ۱۳۷۳ و سال‌های بعد منتشر کرده است. تاکنون قریب به یک میلیون نسخه از آثار اسکاول شین به زبان فارسی ترجمه و منتشر شده است. کتاب چهار اثر اسکاول شین از سال ۱۳۸۱ ممنوع‌الانتشار شد؛ ولی گویا آخرین چاپ این کتاب انتها نداشته و هر سال در کتاب‌فروشی‌ها، چاپ‌های سال ۱۳۸۱ این کتاب را با قیمت جدید، کاغذ نو و کیفیتی که دال بر چاپ در هفده سال پیش نیست، می‌توان مشاهده کرد. این موضوع نشان می‌دهد سازمان و تشکیلاتی در پشت ترویج و نشر این کتاب‌ها قرار دارد. گیتی خوشدل یکی از مترجمین اصلی آثار کاترین پاندر، فلورانس اسکاول شین، شاکتی گواین، دیپاک چوپرا و لوئیزال هی (از رهبران جریان تفکر نوین) به زبان فارسی است. وی مدتی در آمریکا و هندوستان بوده و با مبانی معنوی تفکر نوین آشنا است.

کاترین پاندر

کاترین پاندر^۱ در ۱۴ فوریه ۱۹۲۷، در شمال کارولینا در آمریکا متولد شد. وی

1. Catherine Ponder.

کشیش و بنیانگذار کلیسای جهانی وحدت^۱ است. پاندر تحصیلات خود را از مرحله لیسانس بیشتر ادامه نداده است؛ اما گاهی از او با لقب دکترینیزبه دلیل دریافت دکترای افتخاری یاد می‌شود. شمار زیادی از کتاب‌های جریان تفکر نوین را کاترین پاندر نوشته است. او خود به وابستگی اش به این جریان اعتراف می‌کند (پاندر، ۱۳۹۷: ۷ - ۸). موضوع محوری آثارش روان‌شناسی موفقیت است. وی مجموعه کتاب‌های دوازده‌گانه‌ای با نام «میلیونرهای کتاب مقدس»^۲ نوشته که در زمره کتاب‌های پرفروش آمریکا است. او معتقد است کتاب مقدس، کتاب میلیونرهاست (پاندر، ۱۳۹۷: ۲۵). پاندر به یمن کتاب‌های پرفروشی که نوشته، به شهرت فراوانی رسیده است.

کاترین پاندر از سال ۱۹۵۸ در کلیسای وحدت فعالیت جدی داشته است. شروع کار تبشیر مسیحیت وی با فعالیت در کلیسای بیرمینگهام در ایالت آلابامای آمریکا^۳ از سال ۱۹۵۸ تا سال ۱۹۶۱ بوده است. بعد از آن نیز به عنوان کشیش کلیسای آستین ایالت تگزاس از سال ۱۹۶۱ تا ۱۹۶۹^۴ و بعد از تگزاس نیز در سان آنتونیو^۵ از سال ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۳ و در نهایت در پالم دیزرت^۶ کالیفرنیا از ۱۹۷۳ به بعد، فعالیت گسترده تبشیری داشته است. وی در حال حاضر در نودسالگی در جایگاه رهبری کلیسای وحدت نقش ایفا می‌کند.

کاترین پاندر در زندگی خود، فقر و سختی‌های زیادی را تجربه کرده است (پاندر، ۱۳۹۷: ۷ و ۱۵). شاید به همین دلیل باشد که عمده مباحث وی نیز بر کسب ثروت و توانگری متمرکز است. وی مهمترین عامل رشد معنوی را توانگری می‌داند (پاندر، ۱۳۹۷: ۱۶). کاترین پاندر نخستین کتاب خود را در سال ۱۹۶۰

1. Unity Church Worldwide.

2. Millionaires of the Bible.

3. Birmingham, Alabama.

4. Austin, Texas.

5. San Antonio.

6. Palm Desert, California.

یعنی در همان اوان فعالیت‌های تبشیری اش، با عنوان «قوانین پویای موفقیت»^۱ نوشت. این کتاب به فارسی با عنوان «قانون توانگری»^۲ ترجمه شده است. پاندر بعد از تألیف این کتاب ازدواج کرد؛ اما زمان زیادی از ازدواج وی نگذشته بود که همسرش درگذشت و مشکلات به زندگی او بازگشت. وی در اواخر سال ۱۹۷۰ دوباره ازدواج کرد و کتاب دیگر خود به نام «ذهن خویش را بر موفقیت بگشا»^۳ را که به زبان فارسی با عنوان «چشم دل بگشا» ترجمه شده است نوشت. او در پی شهرتی که از کتاب‌های خود پیدا کرد، به کلیساهای متعددی در ایالت‌های مختلف آمریکا رفت و به تبشیر جریان فرقه‌ای کلیسای وحدت پرداخت. تمرکز مباحث وی بر کسب ثروت و پولدار شدن است. سخنرانی‌های وی در کسب ثروت با عنوان «باریدن طلا» مشهور شد.^۴ وی مستقلاً سازمانی کلیسایی در جریان فرقه‌ای کلیسای وحدت دارد و در حال حاضر ده‌ها کشیش تحت آموزش‌های وی به تبشیر مسیحیت با شاخصه‌های فکری مبتنی بر اندیشه‌های کاترین پاندر و تفکر نوین مشغول‌اند.

در ایران کتاب‌های کاترین پاندر با عناوین زیر چاپ و منتشر شده است:

«قانون پویای شفا»، «قوانین پویای کامیابی»، «چشم دل بگشا»، «دیده دل بگشا و بستان»، «چگونه با دعا ثروتمند شوید؟»، «دستی بر آسمان»، «راز دولتمندی»، «عشق چه‌ها می‌کند (از دولت عشق)»، «از دولت عشق»، «از قدرت عشق»، «شور هستی»، «قانون توانگری»، «قانون شفا»، «حکایت شورانگیز توانگری از نداری تا داری، زندگی نامه کاترین پاندر»، «راز توانگری بی‌کران»، «مجموعه کتاب‌های موفقیت»، «شهامت کامیاب شدن»، «شهامت موفق شدن»، «سه اثر

---

1. The Dynamic Laws of Prosperity.

۲. در کتاب «چشم دل بگشا»، به این مطلب که قانون توانگری نخستین کتاب وی بوده است اشاره می‌کند. نک: پاندر، ۱۳۹۳: ۸.

3. Open Your Mind to Prosperity.

۴. محور آثار، سخنرانی‌ها و کتب پاندر کسب ثروت و نجات مخاطبان خود از فقر است. شاه بیت مدعای پاندر حتی در کتاب قدرت دعا، به نقش دعا در کسب ثروت بازمی‌گردد.

از کاترین پاندر»، «دو اثر از کاترین پاندر»، «قدرت دعا»، «قدرت نیایش».

نخستین کتاب‌های پاندر با عنوان «قانون توانگری» را در سال ۱۳۷۰ نشر البرز و «چشم دل بگشا» را در سال ۱۳۷۳ نشر نگین با ترجمه گیتی خوشدل عرضه کرده است. مهم‌ترین مترجم آثار کاترین پاندر گیتی خوشدل است و مهم‌ترین ناشران آثار وی، البرز، پیکان و نسل نواندیش است. در سال‌های اخیر انتشارات نسل نواندیش بیشتر در این عرصه فعال شده است. تاکنون نزدیک به یک میلیون و پانصد هزار نسخه از آثار کاترین پاندر به زبان فارسی منتشر شده است.

جک کنفیلد

جک کنفیلد^۱ نویسنده و سخنران آمریکایی است که با کتاب «سوپ جوجه برای روح» شهرت یافت و با بیش از چهل کتاب در پانصد میلیون نسخه فروش در جهان، شناخته شده است (Pauley, 2017, chap 14). جک کنفیلد هم یکی از نویسندگان برجسته تفکر نوین است (About Jack Canfield, 2019). وی در فیلم راز، اثر راندا برن نیز حضور پررنگی داشته است. از رهبران تفکر نوین، جک کنفیلد نیز از کسانی است که در کنار جان دمارتینی و برایان ترپسی، توسط مؤسسه همایش فرازان^۲ با مدیریت سپهر تاروردیان و حمایت دولتی علی‌رغم هشدارهای منتقدان، به ایران سفر و دیدگاه‌های خود را تبلیغ کرده است.

جک کنفیلد مانند دیگر نویسندگان تفکر نوین، یکی از مروجین اصلی قانون جذب است (کنفیلد، ۱۳۹۵: ۱۱۳) و اشخاص معتقد به قانون جذب را آهن‌ربایان جاندار می‌نامد (کنفیلد، ۱۳۹۵: ۲۴). تمرکز محتوایی جک کنفیلد در ارائه داستان‌ها و جملات انگیزشی متنوعی است که در آثار وی مورد توجه قرار گرفته است.

1. Jack Canfield (born August 19, 1944).

2. www.hamayeshfarazan.org.

یکی از مسائلی که نویسندگان این جریان مانند جک کنفیلد بر آن تأکید می‌کنند این است که «هیچ اشتباهی در جهان اتفاق نمی‌افتد و هیچ رویدادی به صورت تصادفی به وقوع نمی‌پیوندد» (کنفیلد، ۱۳۹۵: ۴۵)^۱. آنان با این روش قدرت تصمیم‌گیری و تفکر و انتخاب عقلانی را از مخاطب خود سلب می‌کنند. در مصاحبه با مسلمانان آسیب‌دیده‌ای که مسیحی شده بودند این مسئله مشهود بود که وی با مطالعه این کتاب با این مبنا که هیچ امری تصادفی نیست، و از سوی دیگر با انگیزه‌بخشی جک کنفیلد، اسکاول شین و... بر پرداخت عُشریه (کنفیلد، ۱۳۹۶: ۵۶۳؛ پاندر، ۱۳۹۷: ۶۰ و ۱۲۳ و ۱۲۵ و ۱۲۹ و ۱۳۰ و ۱۴۳ و ۱۳۹۷ الف: ۸۵ و ۱۰۸ و ۱۳۹۷ ق: ۲۵ و ۲۱۷ - ۲۱۸)، به کلیسا مراجعه کرده و در آنجا با تبشیر مسیحیت مواجه شده‌اند. همین امر سبب شده تا مسیحیت را با آغوش باز و بدون تفکر و تأمل و بررسی عقلانی بپذیرند؛ زیرا پیشتر پذیرفته بودند که امر تصادفی در عالم وجود ندارد و اکنون که من در کلیسا هستم، لابد خداوند این‌گونه برایم خواسته است. جک کنفیلد باورهای انسان‌ها را به سه نوع تقسیم می‌کند و معتقد است باورهای دینی، باورهای محدودکننده و منفی هستند که او را تضعیف می‌کنند (کنفیلد، ۱۳۹۴: ۷۰).

از جک کنفیلد به زبان فارسی عناوین زیر منتشر شده است:

صد داستان کوتاه، ۲۵ اصل حیاتی موفقیت، هفت درس ثروتمند شدن (درس‌هایی از معلم «راز»)، آنچه زنان باید درباره خود بدانند، آیا زمین برای شما می‌لرزد؟، از آسمان طلا می‌بارد، اصول موفقیت، اصول موفقیت: چگونه از آنچه هستید به آنچه می‌خواهید برسید!، این کتاب را باید بخوانید، با پای پیاده تا خانه: مجموعه داستان، بهترین‌های سوپ جوجه برای روح، بهترین‌های سوپ جوجه برای روح (داستان‌هایی برای گشودن دل و برانگیختن جان)، تجربه و دانایی، تفکر مثبت، جملات تأکیدی برای موفقیت، چکیده‌ای

۱. این عبارت را کنفیلد از کتاب شاه‌کلید برای زندگی کردن، از کوبلر راس، یکی دیگر از نویسندگان تفکر نوین نقل و بر آن تأکید می‌کند.

از غذای روح، چگونه از جایگاه فعلی خود به جایگاه دلخواهتان برسید، چگونه قانون جذب را در زندگی خود فعال کنیم؟، چند پرس غذای روح: ده‌ها خاطره و مطلب خواندنی برای تقویت روحیه و نگاهی دوباره به زندگی، درس‌های زندگی برای زنان، دنیا را داستان‌ها ساخته‌اند نه اتم‌ها، رازهای ساده خوشبختی برای زنان، رازهای ساده خوشبختی برای سالمندان، رازهای ساده خوشبختی برای مادران، رازهای ساده خوشبختی برای مجردها، رازهای ساده خوشبختی برای نوجوانان، مواد دیداری رویا چیست؟، رؤیا چیست؟، زن آینه‌دار عشق، زنان خوشبخت، زنان موفق، زندگی با اصول موفقیت، عشق زندگی، غذای جان برای نوجوانان، مواد دیداری غذای روح، غذای روح: داستان‌هایی کوتاه برای گشودن دل و فروزان ساختن جان، غذای روح برای افراد شکست‌ناپذیر، غذای روح برای پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها: داستان‌هایی که قلب‌های این بزرگان را می‌گشاید و روحشان را روشنی مجدد می‌بخشد، غذای روح برای چشم‌انتظاران فرزند، غذای روح برای زنها و شوهرها، غذای روح برای سنین طلایی: داستان‌های الهام‌بخش برای افراد بالای شصت سال، غذای روح برای مادران، غذای روح برای مجردها، غذای روح برای نوجوانان، غذای روح برای والدین، غذای روح در محیط کار، غذای روح زنان: رخدادهایی شگفت‌انگیز از دنیای درون و بیرون، غذای روح زنان: رخدادهایی شگفت‌انگیز از دنیای درون و بیرون [بریل]، مجتمع خدمات بهزیستی نابینایان رودکی، غذای روح زنان موفق: رخدادهایی شگفت‌انگیز از دنیای درون و بیرون، غذای روح مادران: رخدادهایی شگفت‌انگیز از دنیای درون و بیرون، فرصت شاد بودن را از دست نده!، قدرت تمرکز، قدرت تمرکز (دستیابی قطعی به توفیق‌های شخصی و شغلی)، قدرت تمرکز آنچه موفق‌ترین افراد دنیا می‌دانند، کتاب معجزات تغییرات مثبت، کلید اسرار، کلید اسرار برای زندگی با قانون جذب، کلید جک کانفید برای جاودانگی قانون جذب، کلید جک کنفیلد، کلید زندگی با قانون جذب، کلید زیستن با قانون جذب: راز به وجود آوردن زندگی رؤیاهایتان، کلید کاربردی قانون جذب، کودک درون

و چراغ جادو، گفت وگوبا جک کنفیلد و والی ایмос، مبانی موفقیت، مبانی موفقیت ویژه نوجوانان و جوانان، مجموعه داستان برای الهام، حمایت و التیام بیماران، مرواریدهای درایت، معجون تقویت روح، موفقیت و آرامش در داستان شما، نغمه ایمان، نغمه عشق، نغمه عشق آموزگار، وعده اول، غذای روح، وعده پنجم غذای روح: داستان‌هایی کوتاه برای گشودن دل و فروزان ساختن جان، وعده چهارم غذای روح، وعده چهارم، وعده دوم، غذای روح، وعده سوم، غذای روح، وعده سوم، غذای روح [بریل]، هدیه‌ای برای دو نفر، همه انسان‌ها موفق می‌شوند اگر...، ۲۵ اصل حیاتی موفقیت، سوپ جوجه برای تقویت روح خانم‌ها و آقایان: عشق نامرئی قلب‌هایتان را به یکدیگر نزدیک می‌کند...، سوپ جوجه برای تقویت روح زنان، ۹۳ داستان کوتاه برای تلطیف قلب‌ها و نشاط روح زنان، سوپ جوجه برای روح - بخش اول: مجموعه داستان‌های انگیزشی، سوپ جوجه برای روح - بخش چهارم: مجموعه داستان‌های انگیزشی، سوپ جوجه برای روح - بخش دوم: مجموعه داستان‌های انگیزشی، سوپ جوجه برای روح - بخش سوم: مجموعه داستان‌های انگیزشی، طرز تهیه غذای روح برای مادران پرمشغله.

شگفتی اینجاست که برخی از این عناوین به صورت اختصاصی برای نابینانان ترجمه شده است. در مجموع نزدیک به پانصد هزار نسخه از آثار جک کنفیلد در کتاب‌فروشی‌های ایران در معرض فروش قرار گرفته است. کتاب‌های انگلیسی‌ای که این ترجمه‌ها از آن‌ها صورت گرفته، از تعداد انگشتان دست فراتر نمی‌رود؛ اما ناشران و مترجمان ایرانی، در ترجمه این کتاب‌ها گوی سبقت را از یکدیگر ربوده‌اند.

نیل دونالد والش

نیل دونالد والش^۱ نویسنده و سخنران مشهور آمریکایی و از رهبران جریان تفکر

1. Neale Donald Walsch (born September 10, 1943).

نوین است که کتاب‌های وی در ایران نیز شهرت بسزایی داشته است. کتاب «گفت‌وگو با خدا»ی وی از کتاب‌هایی است که حتی در کتاب‌فروشی‌های مذهبی نیز در سه جلد قطور، به‌وفور یافت می‌شود. نخستین کتاب والش در ایران، با عنوان «دوستی با خدا» را در سال ۱۳۸۰ با ترجمه فرناز فرود، نشر حمیدا منتشر کرد. فرناز فرود که مدتی در آمریکا تحصیل کرده است، نقش مؤثری در شروع ترجمه کتاب‌های جریان تفکر نوین و کسانی همچون نیل دونالد والش، اکهارت توله و دبی فورد به زبان فارسی دارد. ناشران مختلف سیصد هزار نسخه از آثار والش را به زبان فارسی ترجمه و منتشر کرده‌اند. برخی از عناوین کتاب‌های والش که به زبان فارسی منتشر شده‌اند عبارت‌ند از: «بازآفرینی»، «خدای فردا»، «وقتی همه چیز تغییر کرد، شما نیز همه چیز را تغییر دهید»، «اسرار تغییر»، «در حضور خداوند (خودشناسی، مدیتیشن، زندگی معنوی)»، «آورندگان نور»، «ابداع زندگی»، «ارتباط صمیمانه با خداوند»، «روح کوچک و پاک و زمین»، «گفت‌وگو با خدا»، «وقتی همه چیز تغییر می‌کند، همه چیز را تغییر دهید»، «دوستی با خدا»، «روح کوچک و زمین»، «طوفان پیش از آرامش (گفت‌وگویی با بشریت)»، «زندگی در عشق»، «زندگی با عشق همان زندگی با خداست، سیستم ملی مدیریت سوانح»، «روح کوچک و پاک و خورشید»، «روح کوچک و خورشید»، «وصل با خدا»، «دوستی با خدا یک گفت‌وگوی نامتعارف»، «لحظات لطف»، «گام‌های آگاهی»، «شاد باش؛ خدا می‌خواهد»، «کتاب کوچک آرزوها، گفت‌وگو با خدا برای نوجوانان». این کتاب‌ها را ناشران و مترجمان گوناگونی ارائه کرده‌اند. مهم‌ترین ناشران آثار والش، کلک آزادگان، حمیدا و دایره هستند.

رهبران جنبش تفکر نوین در یک ساختار نظام‌مند فعالیت می‌کنند. آنان دیدارهایی سالیانه دارند که براساس آن برنامه‌ریزی‌ها، چشم‌اندازها، و هدف‌گذاری‌های خود را تعیین می‌کنند (Evolutionary Leaders, 2019). نیل دونالد والش در راستای همین هدف‌گذاری نظام‌مند می‌گوید: هدف من این

است که تصور مردم نسبت به خداوند را تغییر دهم (Walsch, 2019).^۱

لوئیز هی

لوئیزال هی^۲ سخنران و نویسنده آمریکایی است که در پی مشکلات شخصی و مسیری که در زندگی خود داشته است، به عنوان یکی از رهبران تفکر نوین که در مسئله خودیاری مشهور شده، آثاری را تألیف و منتشر کرده است. وی در سیر اعتقادی خود با آثار فلورانس اسکاول شین آشنا شده و به جنبش تفکر نوین و عقاید آن می پیوندد (Holmes, 1926). محور مباحث لوئیز هی، روان شناسی، خودیاری با تمرکز بر مسئله شفا در بیماری هاست. لوئیز هی در آثار خود، تجربیات شخصی خود را در قالب قوانین و باورهای عرضه می کند که در روان شناسی صحت آن ها به اثبات نرسیده است. اما در آثار لوئیز هی، این راهکارها، توصیه ها و اصول به نحوی عرضه می شوند که گویا پیش فرضی ثابت شده و مسلم هستند. لوئیز هی نیز از مروجین پروپاقرص قانون جذب است (هی، ۱۳۷۵: ۱۱۸-۱۲۲). وی در برخی از آثار خود صریحاً از قانون جذب نام نمی برد، اما آنچه می گوید، بر همان مبنا و در همان مسیر است. وی برای اینکه ذهن و زندگی زشت نشود، حتی گوش کردن به اخبار را هم مجاز نمی داند (هی، ۱۳۷۵: ۱۶۶).

از آثار لوئیز هی، مترجمان و ناشران مختلف تعدادی از آن را به زبان فارسی با عناوین زیر ترجمه کرده اند که در مجموع به حدود یک میلیون نسخه می رسد:

«اندام خودت را دوست بدار»، «خودتان را دوست بدارید»، «بدن خود را دوست بداریم (دوست من، تن من)»، «تأمل و تعمق در سفر زندگی»، «سفر زندگی»، «روزهای زندگی ما»، «زنان خردمند نغمه افسردگی سرنمی دهند»، «شکرانه»، «لحظه اکنون»، «ماجراهای مری»، «نامه هایی به لوئیز»، «شفای تن»، «افکار

1. «My purpose is to change the world's mind about God».

2. Louise Lynn Hay (October 8, 1926 – August 30, 2017): <https://www.louisehay.com>

نیروبخش»، «اندیشه‌های بزرگ»، «اندیشه‌های موثر، هرروزت را با عبارتی تأکیدی آغاز کن»، «مثبت‌اندیش باش»، «قدرت ذهن»، «نگرش مثبت»، «نیروی درون»، «اسرار قدرت درون»، «تفاهم در زندگی»، «قدرت در درون شماست»، «قدرت در درون ماست»، «قدرت درون»، «افکار مثبت روزانه»، «تفکر مثبت روزانه»، «مثبت بیندیشید»، «هرروز با تفکر مثبت»، «هرروز مثبت فکر کن»، «هرروز مثبت فکر کنید»، «بانوی قدرتمند»، «توانمندسازی زنان»، «راهنمای بانوان برای زندگی بهتر (فرشتگان زمین)»، «زنان توانمند»، «قدرت یک زن»، «نیروی زن»، «درمان به وسیله نیروی فکر»، «زندگی شفابخش»، «سلامت تن در سلامت روح»، «شفابخش زندگی»، «شفای جسم و جان»، «شفای زندگی»، «آگاهی درونی»، «پندار درون»، «خرد درون»، «افکار خلاق درون»، «افکار قلبی»، «قلب، سرچشمه افکار»، «من می‌توانم»، «من می‌توانم مثبت فکر کنم»، «من همانی هستم که فکر می‌کنم»، «فکر می‌کنم، من هستم! به کودکان قدرت عبارات تأکیدی را بیاموزید»، «اندیشه‌های بی‌نظیر برای داشتن روزی عالی»، «جعبه آرزوها»، «در زمان حال زندگی کن»، «رنگ‌ها و اعداد»، «مجموعه کتاب‌های موفقیت»، «ناگفته‌های لوئیزی»، «فرشتگان زمین»، «۱۰۱ راه به سوی خوشحالی»، «بگشای در... یک»، «بگشای در... دو»، «بگشای در... چهار»، «تأییدات مثبت درها را می‌گشاید»، «نیکویی از آن شماست (کاربرد عبارات تأکیدی)»، «اعجاز زندگی»، «معجزات امروزی»، «اسرار قدرت درون».

دبی فورد

دبی فورد^۱ نویسنده و سخنران آمریکایی و یکی از رهبران جریان تفکرنویین است که کتاب «نیمه تاریک وجود»^۲ وی، از پرفروش‌ترین کتاب‌ها به قول نشریه نیویورک تایمز است (Davies, 2, 3). وی با دیپاک چوپرا و ماریان ویلیامسون همکاری‌های تنگاتنگی داشته است. یکی از کتاب‌های وی که در ایران

1. Debbie Ford (October 1, 1955 – February 17, 2013).

2. The Dark Side of the Light Chasers (1998).

مشتریان فراوانی دارد، کتاب «چرا آدم‌های خوب کارهای بد می‌کنند» است. تمرکز محتوایی دبی فورد بر مسئله سایه فردی^۱ است. راز فروش بالای آثار دبی فورد و دیگر نویسندگان تفکر نوین این است که در القای محتوای خود، بسیار روان‌شناسانه ابتدا با مخاطب هم‌ذات‌پنداری و سپس منظور حقیقی خود را بیان می‌کنند؛ به عنوان مثال دبی فورد در آغاز کتاب خود بر خداپرستی تأکید می‌کند و می‌گوید خداپرست است و خداپرستی را دوست دارد (فورد، ۱۳۸۸: ۲۱ و ۱۵۳ و ۱۳۸۷: ۱۸۱). اما پس از اینکه اطمینان مخاطب مسلمان و خداپرست خود را به دست آورد، به او توصیه می‌کند در تصور خود نسبت به خدا تردید کند (فورد، ۱۳۸۷: ۱۸۷) و مفهومی را که دبی فورد خود معرفی می‌کند بپذیرد (فورد، ۱۳۸۷: ۹۸).

آثار دبی فورد را ناشران مختلف در ایران چاپ کرده‌اند: «امسال بهترین سال زندگی شما است»، «بهترین سال زندگی»، «بازتاب سایه»، «تأثیر سایه»، «پاک‌سازی آگاهی»، «جدایی معنوی»، «طلاق معنوی»، «راز سایه»، «چرا مردمان خوب به خود بد می‌کنند؟»، «سؤال‌های درست» و «نیمه تاریک وجود». اولین کتاب وی با عنوان «نیمه تاریک وجود» را در سال ۱۳۸۰ نشر حمیدا، با ترجمه فرناز فرود منتشر کرد که تا سال ۱۳۹۷ فقط توسط همین ناشر به چاپ بیست و پنجم رسید. این کتاب را ناشران دیگر نیز ترجمه و منتشر کرده‌اند. صرف نظر از نسخه‌های دیجیتالی و مجازی این کتاب که شمارش نمی‌شود، آثار مکتوب دبی فورد، تاکنون حدود چهارصد هزار نسخه می‌شود.

وین دایر

وین دایر^۲ از سخنرانان و نویسندگان برجسته آمریکایی و از افراد برجسته تفکر نوین است که کتاب‌های وی جزو پرفروش‌ترین‌ها بوده است؛ به طوری که

---

1. Shadow Side.

2. Wayne Walter Dyer (May 10, 1940 – August 29, 2015).

نخستین کتاب وی^۱ سی و پنج میلیون نسخه فروش داشته است. او نیز مانند دیگر رهبران جریان تفکرنوین، دوره‌ای اعتیاد، طلاق و شکست‌های پیاپی را در زندگی خود داشته است. وی سپس به مخاطبان خود القا می‌کند که روشی که در پیش گرفته است او را به موفقیت رسانده و آنان نیز نکات وی را به کار گیرند تا موفق شوند. وین دایربر مسئله معنویت با تعاریفی که خود از آن ارائه می‌کند، تمرکز بسیاری دارد. وی در آثارش مکاشفات و معجزات متعددی را از خود نقل می‌کند. نفی شریعت، تأکید بر مدیتیشن و یوگا، اعتقاد به تناسخ، نفی بهشت و جهنم، نفی گناه اولیه و نفی مفهوم گناه به طور مطلق، دفاع از قانون جذب، نفی پیامبران و ائمه علیهم‌السلام با عنوان ندای درون و... مانند دیگر رهبران تفکرنوین، از مشخصات بارز اندیشه‌های وین دایر است.

در میان سایر رهبران جریان تفکرنوین، کتاب‌های وین دایر تاکنون مورد توجه مترجمان و ناشران بیشتری بوده است؛ به طوری که در حدود دویست عنوان به زبان فارسی ترجمه شده است؛ اگرچه به زبان انگلیسی از چهل عنوان نیز کمتر است.^۲ برخی عناوین ترجمه فارسی آثار وین دایر عبارت‌اند از:

---

۱. کتاب *Your Erroneous Zones* (1976) «به زبان فارسی با عنوان «چگونه شخصیت سالم‌تری بیابیم»، ترجمه شده است.

2. 1. *Your Erroneous Zones* (1976); 2. *Pulling Your Own Strings* (1978); 3. *The Sky's the Limit* (1980); 4. *Gifts from Eykis* (1983 - actually, it is the author's only fiction book [25]); 5. *What Do You Really Want For Your Children* (1985); 6. *Happy Holidays* (1986); 7. *You'll See It When You Believe It* (1989); 8. *No More Holiday Blues* (1990); 9. *Real Magic* (1992); 10. *Your Sacred Self* (1994); 11. *Awakening* (1995); 12. *A Promise is a Promise* (1996 - with Marcelene Dyer); 13. *Manifest Your Destiny* (1997); 14. *101 Ways to Transform Your Life* (1998); 15. *Wisdom of the Ages* (1998); 16. *There's a Spiritual Solution to Every Problem* (2001); 17. *10 Secrets for Success and Inner Peace* (2002); 18. *Getting in the Gap* (2002); 19. *The Power of Intention* (2004); 20. *Staying on the Path* (2004); 21. *Inspiration* (2006 - Renamed *Living an Inspired Life*, March 2016); 22. *Everyday Wisdom* (2006); 23. *Being in Balance* (2006); 24. *Change Your Thoughts - Change Your Life* (2007); 25. *The Invisible Force* (2007); 26. *Living the Wisdom of the Tao* (2008); 27. *Excuses Begone!* (2009); 28. *The Shift* (2010); 29. *A New Way of Thinking, a New Way of Being* (2010); 30. *My Greatest Teacher* (2012 - with Lynn Lauber); 31. *Wishes Fulfilled* (2012); 32. *Co-creating at Its Best* (2013 - with Esther Hicks); 33. *The Essential Wayne Dyer Collection* (2013); 34. *Don't Die with Your Music Still in You* (2014 - with Serena J. Dyer); 35. *I Can See Clearly Now* (2014); 36. *Memories of Heaven* (2015 - with Dee Barnes).

«آرامش درون»، «خواستن توانستن است»، «۱۷۵ گفتار برای زندگی بهتر»، «تفکر خود را تغییر دهید تا زندگی شما تغییر کند»، «وجود شگفت‌انگیز تو»، «شادکامی در زندگی»، «خودت را بشناس»، «زیستن در تعادل»، «قانون زندگی»، «بهبان بی‌بهبان»، «بهبان‌ها را رها کنیم»، «بهبان‌ها دور شوید»، «بهبان‌تراشی ممنوع»، «بهبان‌ها را ریشه‌کن کنید»، «در راستای هدف»، «هستی در درون شماست»، «راهت را بشناس و در آن گام بردار»، «ماندن در مسیر»، «همه هستی در درون شماست»، «خود مقدس شما»، «خویشتن مقدس شما»، «قدرت نیروی معنوی شما»، «خود حقیقی شما»، «تحول زندگی رؤیایی و هدفمند»، «تغییر و دگرگونی»، «رهسپاری»، «دگرگونی»، «تغییر»، «شهود»، «چگونه فرزندان موفق و سازنده داشته باشیم؟»، «چگونه فرزندان سالم و بانشاط داشته باشیم؟»، «چه کنیم تا فرزندان خوشبختی داشته باشیم؟»، «نسل خوشبخت»، «کودک شاد و موفق»، «معنویت»، «واپسین رسالت»، «آخرین ندای تو»، «بچه‌ها به اوج شکوفایی برسید»، «شخصیت شما، ثروت شما نیست»، «موفقیت لحظه‌به‌لحظه»، «هر روز حکمتی برای موفقیت»، «خرد روزانه برای کسب توفیق»، «خرد روزمره برای دستیابی به موفقیت»، «خرد روزانه موفقیت»، «خرد روزمره»، «معنویت (رسالت نهایی شما)»، «الهام»، «ما برای چه به این دنیا آمده‌ایم؟»، «الهام ندای درون»، «بینش الهی، ندای نهایی»، «وحی»، «ندای درون»، «تحول»، «ندای درون فراخوان نهایی شما»، «الهام‌بخشی (آخرین ندای وجدان)»، «ندای درونی شما»، «هدایایی از آیکاس (داستانی برای خودآگاهی)»، «چه‌ها بهبان بی‌بهبان»، «بهبان بی‌بهبان»، «چه‌ها شما فوق‌العاده هستید!»، «تو شگفت‌انگیزی»، «توبی‌نظیری»، «شگفتی‌های نیروی اراده»، «توبه‌ترینی؛ ده راه برای اینکه اجازه بدهی زیبایی درونت بدرخشد»، «جادوی واقعی»، «معجزه واقعی»، «اعجاز واقعی»، «قدرت اراده»، «قدرت قصدکردن برای اینکه دنیای خود را از طریق خودتان بسازید»، «قدرت مشیت الهی»، «قدرت نیروی اراده»، «نیروی نیت»، «همگام با مشیت الهی»، «قدرت قصد و نیت»، «قدرت توجه»،

«نیروی اراده»، «دنیایتان را به‌گونه‌ای که می‌خواهید بیافرینید»، «خودآگاهی لحظه‌به‌لحظه»، «دانش روزانه برای موفقیت»، «حکمت روزانه»، «روزشمار آرامش»، «دانش روزمره»، «حکمت روزمره»، «داستان عشق یک مادر»، «قول قول است»، «راز موفقیت و آرامش درون»، «عدالت را حفظ کن»، «زندگی در آرامش»، «متعادل زیستن»، «موفقیت شما به باورهایتان ارتباط دارد»، «زندگی در تعادل»، «هماهنگ بودن در زندگی»، «۹ اصل معنوی برای رسیدن به تعادل و آرامش»، «قدرت توازن»، «زندگی متعادل»، «باور کنید تا ببینید»، «چگونه شخصیت خود را دگرگون سازید؟»، «چشم دل باز کن که جان بینی»، «درمان با عرفان»، «راه متحول ساختن خویش؛ وقتی آن را باور کنید آن را می‌بینید»، «عرفان داروی دردهای بی‌درمان»، «زندگی در پرتو عرفان»، «نقاط ضعف شما»، «چگونه شخصیت سالم تربیابیم؟»، «درمان با عرفان»، «باورهای غلط شما»، «بررسی نقاط ضعف شما»، «سرنخ زندگی را در دست بگیرید»، «سررشته زندگی را به دست گیرید»، «[سی] درس برای موفقیت»، «راز جادوی بزرگ»، «سرنوشت خود را با دستان خود رقم بزنید»، «سررشته زندگی خود را در دست گیرید»، «اشراق در روز (خرد زمانه‌ها)»، «خرد در گذر زمان»، «اندیشه‌های ماندگار»، «راه به‌کارگیری نیروی معنوی در زندگی»، «نیروی نامرئی»، «قدرت اراده»، «به من مربوط است»، «فرزانگی کهن برای زندگی امروز»، «زندگی با خرد تائو»، «زندگی بر اساس حکمت تائو»، «آیین سرنوشت‌سازی»، «۹ اصل معنوی برای تعیین سرنوشت»، «اعتماد به نفس، اعتماد به خالق»، «۹ اصل معنوی»، «معمار سرنوشت خود باشید»، «بهبان‌گیری بس است»، «در مسیر زندگی»، «۱۰۱ روش برای بهتر زیستن»، «۱۰۱ راه برای ایجاد تغییر در زندگی شما»، «۱۰۱ راه برای دگرگونی زندگی شما»، «۱۰۱ روش که زندگی‌تان را متحول کنید»، «راز برای کسب موفقیت و آرامش درون»، «۱۰۱ رمز موفقیت و آرامش درون»، «رازهای ده‌گانه موفقیت و آرامش درونی»، «آرامش ذهن»، «زنده باد خودم»، «آسمان مرز من است»، «۱۳۰ نکته کوچک زندگی»، «دستیابی به آرامش روحی و موفقیت»، «هنر زندگی (ذهنت را عوض کن تا زندگی ات عوض شود)»، «زندگی بر اساس تعالیم خردمندانۀ دائو»، «آموزه‌های

وین دایر»، «زندگی خردمندان»، «از راز قانون جذب بیشتر بدانیم»، «فکرت را عوض کن، زندگی ات عوض می شود»، «برای همه مشکلات راه حلی معنوی وجود دارد»، «برای هر مسئله ای یک راه حل معنوی وجود دارد»، «برای هر مشکلی، راه حلی معنوی وجود دارد»، «پیام های اجتماعی، فرهنگی و روان شناسی وین دایر»، «پیام های کوتاه از وین دایر»، «چه کسی زندگی خوب می خواهد»، «خدا، درمان تمام دردها»، «انسان موجودی متعالی»، «گلچین سخنان اثربخش»، «باورهای درونی وین دایر»، «۲۰۰ گفتار برای زندگی بهتر»، «رمز موفقیت بزرگان»، «موفق ها نه نمی گویند»، «سرنخ های تان را خود به دست گیرید»، «وجود متعالی انسان»، «خود حقیقی شما»، «رسیدن به آرامش با مراقبه»، «ارتباط با خدا با مدیتیشن»، «مراقبه»، «مراقبه کنید»، «عظمت خود را دریابید»، «چه کسی زندگی خوب می خواهد»، «زندگی بیدار»، «هدایایی از آیکیس»، «اندیشه های خردمندان»، «[۳۶۵] راز پیوستن به اراده خداوند»، «سمینار نیروی اراده»، «درس های موفقیت و آرامش از وین دایر»، «هستی انسان»، «معجزه واقعی در زندگی (مخصوص جوانان)»، «اس ام اس و سخنان ناب وین دایر» و «مجموعه کتاب های موفقیت».

تاکنون در حدود دو میلیون و هفتصد هزار نسخه از آثار وین دایر به زبان فارسی ترجمه و منتشر شده است. اولین کتابی که از وین دایر ترجمه شد، با عنوان «چگونه شخصیت سالم تربیابیم؟» بدرالزمان نیک فطرت ترجمه و نشر زمان در سال ۱۳۶۴ منتشر کرد. بعد از آن کتاب «سررشته زندگی را به دست گیرید» در سال ۱۳۶۵ به فارسی درآمد و ترجمه دیگر آثار او به صورت جدی از دهه هفتاد آغاز شد.

راندا برن

راندا برن^۱ نویسنده و کارگردان زن استرالیایی و از شخصیت های برجسته

1. Rhonda Byrne (born 1945, Melbourne, Australia).

تفکرنوین است که به تولید و کارگردانی فیلم «راز» مشهور است. مهم‌ترین عنصر ترویج و تبشیر قانون جذب که یکی از مبانی جنبش تفکرنوین شده است، راندا برن است. وی قانون جذب را در قالب کتاب و فیلم راز^۱ به زبان‌های مختلف ترجمه و منتشر کرد. فیلم راز در سال ۲۰۰۶ ساخته شد و در رسانه ملی جمهوری اسلامی ایران نیز پخش شد. راندا برن از قبل راز به شهرت فراوانی رسید. وین دایر با کتاب «راز قانون جذب»، به راندا برن کمک شایانی در این عرصه کرد. بر قانون جذب نقدهای فراوانی نوشته شده است؛ اما در سطح عموم جامعه درک صحیحی از نقدهای مزبور وجود ندارد؛ زیرا قانون جذب ترکیبی از درست‌ها و نادرست‌هاست و عموم کسانی که توانایی تحلیل این دو را ندارند، قانون جذب را به‌تمامه قبول می‌کنند. در نقد قانون جذب، مفهوم‌شناسی دقیقی صورت نگرفته است و ابهامی که در این زمینه وجود دارد، سبب شده است برخی از فعالان خودیاری در کشور نیز از مروجین قانون جذب و ناخودآگاه در جرگه جنبش تفکرنوین قرار گیرند. از جمله این افراد می‌توان به علی‌رضا آزمندیان، احمد حلت، سید محمد عرشیان فر، سید حسین عباس منش، محمود معظمی، معصومه تیموری و سپهر تاروردیان اشاره کرد (تفکرنوین؛ روان‌شناسی یا معنویت، ۱۳۹۸).

در ایران کتاب راز راندا برن با عناوین زیر با حدود یک میلیون نسخه، به فارسی ترجمه و منتشر شده است:

«راز»، «آموزش‌های روزانه راز»، «آموزه‌های راز»، «آموزه‌های روزانه راز»، «روزها و رازها»، «راز؛ کتاب شکرگزاری»، «راز؛ کتاب سپاسگزاری»، «راز شکرگزاری»، «راز عشق ورزیدن»، «راز قدرت»، «قدرت»، «قدرت راز»، «قدرت نفوذ»، «روزشمار راز»، «هفت پیکر موفقیت».

شمارگان انبوه این کتاب از سوی ناشران و مترجمان مختلف، غیر از

نسخه‌های دیجیتالی‌ای است که در فضای مجازی از آن‌ها استفاده می‌شود. در موتور جست‌وجوگر گوگل نیز هشت میلیون نتیجه برای «دانلود مستند راز» به نمایش درمی‌آید. این حجم اگر با مقالاتی که درباره آن نوشته شده نیز ضمیمه شود، بیش از سیزده میلیون نتیجه فقط به زبان فارسی می‌شود. این نتیجه اگر بر آمار دفعات دانلود از هریک از لینک‌های مزبور افزوده شود، رقم حیرت‌انگیزی به دست خواهد آمد.

چارلز فیلمور

آثار چارلز فیلمور، از بنیانگذاران کلیسای وحدت، به طور مستقیم به فارسی ترجمه نشده است؛ اما نام چارلز فیلمور^۱ در سرتاسر آثار کاترین پاندر، جک کنفیلد و دیگر نویسندگان این جریان بارها تکرار می‌شود. در بین معلمان معنوی پاندر، چارلز فیلمور بیشترین اثر را بر روی داشته است. فیلمور متولد ۱۸۵۴ و متوفای ۱۹۸۴م در ایالت مینه سوتای آمریکاست. شهرت وی در پایه‌گذاری کلیسای وحدت است که کاترین پاندر متولد ۱۹۲۷ و اکنون در ۹۲ سالگی، جانشین وی در رهبری کلیسای وحدت محسوب می‌شود. پاندر از سال ۱۹۳۶ تحت تعالیم فیلمور قرار گرفت (Koontz, 2017). در بین آنچه فیلمور در آثار خود بیان کرده است، ابتدا بحث محبت و عشق و در رتبه دوم بحث شفا، از آموزه‌های مهم کلیسای وحدت، زیاد دیده می‌شود. همین ویژگی دقیقاً به آثار کاترین پاندر هم منتقل شده است. تمرکز اولیه و نخستین پاندر بر عشق و محبت و سپس بر مسئله شفا با تعاریف اختصاصی خود است. چارلز فیلمور و همسرش مری کارولین فیلمور^۲ دو تن از رهبران مهم جریان تفکر نوین محسوب می‌شوند (Vahle Neal, 2002) و آثار نویسندگان تفکر نوین، آکنده از نقل قول‌های گوناگون از فیلمورهاست.

1. Charles Sherlock Fillmore (August 22, 1854 – July 5, 1948).

2. Mary Caroline “Myrtle” Page Fillmore (August 6, 1845 – October 6, 1931).

اما کورتیس هاپکینز

اما کورتیس هاپکینز^۱ را در بین ایرانیان تنها ترجمه آثار کاترین شناسانده است. او اما کورتیس هاپکینز را به «آموزگار بزرگ قرن» (پاندر، ۱۳۹۷ چ: ۶۲)، «آموزگار آموزگاران در متافیزیک» و «معلم بزرگ ماوراء الطبیعه» (پاندر، ۱۳۹۷ الف: ۷۵)، «بزرگ‌ترین متخصص شفای روحی معنوی در قرن بیستم» (پاندر، ۱۳۹۷ ق: ۱۳۳) ملقب کرده است. پاندر درباره او می‌نویسد: وی در شیکاگو، سانفرانسیسکو و سایر شهرهای ایالات متحده، کلاس‌های تشریحی حضوری و رادیویی و تلویزیونی داشته که پنجاه‌هزار شاگرد از درس‌های وی استفاده می‌کرده‌اند (پاندر، ۱۳۹۷ الف: ۷۵). خانواده فیلمور از شاگردان وی بوده‌اند (پاندر، ۱۳۹۷ الف: ۷۵). اهمیت هاپکینز وقتی روشن می‌شود که بدانیم سه جریان کلیسای وحدت،^۲ علم دینی یا علم مسیحی^۳ و علم الهی^۴ همگی متأثر از این فرد بوده‌اند؛ بنابراین نقش مهمی در جریان تفکرنویین دارد. اما کورتیس هاپکینز با مری بیکرادی،^۵ بنیانگذار جریان علم مسیحی، همراه بوده و حتی نزد وی شاگردی کرده است. هاپکینز از بنیانگذاران جنبش تفکرنویین محسوب می‌شود. وی در سال ۱۹۲۵ میلادی درگذشت. هاپکینز، مری بیکرادی و سایر رهبران این جریان‌ها، از سوی مسیحیان کلاسیک و سنتی متهم به تغییر مفاهیم عهدین، حمایت از همجنس‌بازان زن، حمایت از فراجنسیت‌گراها،^۶ قتل تعدادی از کودکان فرقه با واکنس ماوراء الطبیعه، استفاده از هیپنوتیزم و... هستند که آنان خود این اتهامات را رد می‌کنند. کورتیس هاپکینز حدود شصت کتاب تألیف کرده است که مهم‌ترین آن‌ها، «عرفان متعالی»^۷ و «تمرینات ذهنی

1. Emma Curtis Hopkins (September 2, 1849 – April 8, 1925 age 75).

2. Unity Movement.

3. Religious Science Movement.

4. Divine Science Movement.

5. Mary Baker Eddy

6. LGBT

7. High Mysticism

علم مسیحی»^۱ است. هاپکینز به وی اجازه داده است تا به سبک شفابخشی وی عمل کرده و آموزه‌های او را در آثار خود نقل کند (Harley, 2002:59).

امت فاکس

امت فاکس^۲ نویسنده و معنویت‌گرای ایرلندی بود که در اوان نوجوانی با آثار توماس تووارد،^۳ از رهبران جنبش تفکر نوین، آشنا شد. در مسائل مرتبط با تفکر نوین، تمرکز فاکس بیشتر بر مسئله شفابخشی بوده است. وی در سال ۱۹۳۱، جانشین جیمز موری^۴ در کلیسای علم الهی^۵ انتخاب شد. او به شهرت فراوانی رسید؛ به گونه‌ای که در جلسات سخنرانی وی پنج هزار نفر شرکت می‌کردند (FOX, 2004). جنبش الکلی‌های گمنام (AA)^۶، بر مبنای اندیشه‌های امت فاکس شکل گرفته است. وی کتاب «موعظه روی کوه»^۷ را به همین منظور نوشته است. افکار و اندیشه‌های او نزد اعضای این انجمن در سراسر دنیا شناخته شده است. کتاب‌ها و جزوه‌های وی مانند «کلید طلایی»^۸ و «هفت جنبه اصلی خداوند»^۹ را الکلی‌های گمنام، در کشورهای مختلف می‌خوانند. برنامه‌های دوازده قدم و آموزش‌های گروه‌های معتادان گمنام،^{۱۰} قماربازان گمنام، نیکوتینی‌های گمنام، کوکائینی‌های گمنام و... نیز بر پایه برنامه الکلی‌های گمنام نوشته شده است (Chappel, 1999). طبق آخرین آمار سال ۲۰۱۹، دو میلیون و صد و سی هزار عضو انجمن الکلی گمنام در دنیا وجود دارد.

1. Scientific Christian Mental Practice

2. Emmet Fox (July 30, 1886 - August 13, 1951)

3. Thomas Troward (1847-1916)

4. James Murray

5. Divine Science Church

6. Alcoholics Anonymous.

7. The Sermon on the Mount.

8. The Golden Key.

9. The Seven Main Aspects of God.

10. Narcotics Anonymous.

همچنین طبق آمار سال ۲۰۱۸، هفتاد هزار میتینگ بزرگ معتادان گمنام در ۱۴۴ کشور برگزار می‌شود. در جمهوری اسلامی ایران، به طور هفتگی بیست و سه هزار جلسه با عضویت صد و پنجاه هزار نفر (انجمن معتادان گمنام ایران، ۱۳۹۸) الی دویست هزار نفر (مشکانی، ۱۳۸۶) معتاد گمنام در شهرهای مختلف برگزار می‌شود. در ایران چهار میلیون معتاد مواد مخدر وجود دارد که در معرض برنامه‌های این انجمن قرار دارند (مشکاتی، ۱۳۸۶). می‌توان گفت آموزه‌های امت فاکس به طور غیرمستقیم مبنای تفکر تمام این جمعیت محسوب می‌شود.

نتیجه‌گیری

با توجه به آنچه گفته شد، نفوذ و تأثیرگذاری شخصیت‌های جنبش تفکر نوین، بر مبنای میزان گستردگی نشر آثار آن‌ها به ترتیب عبارت‌اند از:

وین دایر دو میلیون و هفتصد هزار نسخه، کاترین پاندر با یک میلیون و پانصد هزار نسخه، فلورانس اسکاول شین با یک میلیون نسخه، راندا برن با یک میلیون نسخه، لوئیزال هی با یک میلیون نسخه، جک کنفیلد با حضور فیزیکی در ایران و پانصد هزار نسخه کتاب، دبی فورد با چهارصد هزار نسخه و نیل دونالد والش با سیصد هزار نسخه، بیشترین نشر آثار را به زبان فارسی داشته‌اند.

از حیث تأثیرگذاری اعتقادی، به ترتیب فلورانس اسکاول شین به عنوان تبشیری‌ترین فرد، وین دایر به عنوان مدعی‌ترین فرد در ارائه معنویت جدید، راندا برن به عنوان مبتکر پایه‌ای‌ترین قانون معنویت (قانون جذب) که سایر رهبران تفکر نوین نیز از آن استفاده می‌کنند، جک کنفیلد به عنوان مهم‌ترین شخص در تغییر نگرش مدیریتی سازمانی، کاترین پاندر و لوئیزال هی و دبی فورد به عنوان مهم‌ترین افراد در تغییر نگرش بانوان، و نیل دونالد والش به عنوان مهم‌ترین شخص در تغییر تصویر خداوند در ذهن افراد علاقه‌مند به خدا، بیشترین نقش را در موارد گفته شده دارند.

بسیاری از کتاب‌فروشی‌هایی که کتاب‌های فوق را عرضه کرده‌اند، در پنج

سال اخیر به فروش نسخه الکترونیکی کتاب‌های خود روی آورده‌اند و در بررسی آماری فوق، شمارگان آثار فروخته شده به صورت فایل دیجیتالی، محاسبه نشده است. نسخه‌های الکترونیکی به این دلیل که قیمت پایین‌تری دارند، معمولاً استقبال و فروش بیشتری هم دارند. روش دیگری که در عرضه این کتاب‌ها وجود دارد، انتشار آن‌ها از طریق برنامه‌های گوشی‌های هوشمند است؛ به این ترتیب که فرد با پرداخت عضویت، به مطالعه مجموعه‌ای از کتاب‌های دلخواه خود دسترسی پیدا می‌کند؛ به عنوان مثال در اپلیکیشن «کتاب راه»، اغلب این کتاب‌ها در دسترس خوانندگان قرار دارد. آمار استفاده از آثار این جنبش در این نرم‌افزارها نیز در دسترس نیست که باید به آمار بررسی شده افزوده شود. برخی از این اپلیکیشن‌ها مانند فیدیبو و نوار این آثار را در قالب کتاب صوتی عرضه کرده‌اند که این موارد نیز به حساب نیامده‌اند. با این وصف، اگر این جنبه‌های نشر آثار تفکر نوین را به حساب نیاوریم و صرفاً جنبش تفکر نوین را بر مبنای آثار مکتوب قابل بررسی از حیث شمارگان حساب کنیم، جنبش تفکر نوین با نزدیک به هشت میلیون و پانصد هزار نسخه اثر مکتوب به زبان فارسی، مهم‌ترین و خطرناک‌ترین جنبش تأثیرگذار و نوظهور معنوی در ایران در دو دهه اخیر است.

فهرست منابع

منابع فارسی

۱. انجمن معتادان گمنام ایران (۱۳۹۸) تاریخچه انجمن معتادان گمنام در ایران، به نقل از سایت رسمی انجمن معتادان گمنام، مشاهده از پیوند (na-iran.org)، در تاریخ: ۲۴ ژولای ۲۰۱۹.
۲. پاندر، کاترین (۱۳۹۳) چشم دل بگشا، ترجمه گیتی خوشدل، چ ۳۰، تهران: پیکان.
۳. _____ (۱۳۹۷ الف) از دولت عشق، ترجمه گیتی خوشدل، چ ۶۰، تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان.
۴. _____ (۱۳۹۷ چ) چشم دل بگشا، ترجمه گیتی خوشدل، چ ۲۹، تهران: پیکان.
۵. _____ (۱۳۹۷ ق) قانون شفا، ترجمه حمیده اوشلی، چ ۱، تهران: عالی تبار.
۶. تفکرنویین روان شناسی یا معنویت؟ (۱۳۹۸) جمن نیوز، تاریخ مشاهده: ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۹ از پیوند: [13980513386/jamannnews.ir](http://jamannnews.ir/13980513386)
۷. جبران خلیل جبران (۱۳۸۴) گنجینه معنوی، ترجمه وحید کیان، گردآورنده: سهیل بوشروی، تهران: اندیشه عالم.
۸. _____ (۱۳۸۷) پیامبر و باغ پیامبر، ترجمه مهدی سرحدی، چ ۳، تهران: کلیدر.
۹. _____ (۱۳۸۹) اندیشه های نو و شگفت، ترجمه سیمین پناهی فرد، چ ۹، تهران: نیک فرجام - سپهر ادب.
۱۰. دایر، وین (۱۳۹۱) از راز قانون جذب بیشتر بدانیم، ترجمه مهرداد انتظاری، چ ۴، تهران: فرادید نگار.
۱۱. _____ (۱۳۸۷) جدایی معنوی، ترجمه سوسن اورعی، چ ۳، تهران: کلک آزادگان.
۱۲. _____ (۱۳۸۷) نیمه تاریک وجود، ترجمه فرناز فرود، چ ۱۰، تهران: حمیدا.
۱۳. _____ (۱۳۸۸) راز سایه، ترجمه فرناز فرود، چ ۴، تهران: حمیدا.
۱۴. کنفیلد، جک (۱۳۹۴) ضربه های شفا بخش، ترجمه مهدی قراچه داغی، چ ۱، تهران: نسل نواندیش.
۱۵. _____ (۱۳۹۵) شاه کلید برای زندگی کردن هماهنگ با قانون جذب، ترجمه سیما فرجی، تهران: نسل نواندیش.
۱۶. _____ (۱۳۹۶) مبانی موفقیت، ترجمه گیتی شهیدی، چ ۱۰، تهران: نسل نواندیش.
۱۷. کوئلیو، پائولو (۱۳۸۲) نامه های عاشقانه یک پیامبر (نامه های جبران خلیل جبران به

- ماری هسکل)، ترجمه آرش حجازی، چ ۵، تهران: کاروان.
۱۸. مشکانی (۱۳۸۶) مصاحبه خبری مسئول روابط عمومی انجمن معتادان گمنام، خبرگزاری ایسنا، از پیوند: isna.ir/news - ۸۶۱۱-۰۲۶۸۳ در تاریخ: ۵ بهمن ۱۳۸۶.
۱۹. میرزایی، مرتضی و داود میرزایی مقدم (۱۳۹۸) «میسون، میسیونری و تبلیغ مسیحیت در ایران»، دانش نامه پژوهه.
۲۰. هی، لوئیز، ال (۱۳۷۵) شفای زندگی، ترجمه گیتی خوشدل، چ ۹، تهران: دنیای مادر.
۲۱. _____ (۱۳۹۳) شفای زندگی، ترجمه گیتی خوشدل، نسخه دیجیتالی، چ ۴، ناشر: معیار اندیشه.
- منابع انگلیسی

1. About Jack Canfield (2019) New Thought Authors. Newthoughttransformation.com. Retrieved 21 September 2019, from <https://www.newthoughttransformation.com/jack-canfield.html>
2. Bible - King James Version (KJV)
3. Blavatsky, Helena (1888) *The Secret Doctrine: The Synthesis of Science, Religion, and Philosophy*. London: The Theosophical Publishing Company.
4. Chappel, JN; Dupont, RL (1999) "Twelve-Step and Mutual-Help Programs for Addictive Disorders". *Psychiatric Clinics of North America*. 22 (2):42546-. doi: 10.1016/S0193953-X (05)70085-X. PMID 10385942.
5. Davies, Emily, Bestselling writer Debbie Ford dies at 57: Tributes to 'inspirational' self-help author who show people how to 'break free from emotional baggage' (PUBLISHED: 19 February 2013 | UPDATED: 19 February 2013). Mail Online. Retrieved 26 September 2019 from <https://www.dailymail.co.uk/news/article-2280987/Debbie-Ford-dies-57-Tributes-inspirational-self-help-author.html>
6. Evolutionary Leaders: In Service to Conscious Evolution (2019) Retrieved 21 September 2019 from <https://www.evolutionaryleaders.net/evolutionary-leaders>
7. FOX, EMMET (2004). Retrieved 24 July 2019, from: emmetfox.net/ABOUT/20EMMET/20FOX.htm
8. Harley, Gail M (2002) *Emma Curtis Hopkins: forgotten founder of New Thought*, Syracuse University Press, Retrieved 24 July 2019, from: <https://books.google.com/books?id=gEgNvrzp1G0C> p. 59.

9. Holmes, Ernest (1926) *The Science of Mind*. New York: Robert M. McBride & Co.
10. jrank (2019) Jack Canfield Biography. Biography.jrank.org. Retrieved 26 September 2019, from <https://biography.jrank.org/pages/1846/Canfield-Jack-1944.html>
11. Koontz, Katy (2017) Unity Magazine, «Listening in With... Catherine Ponder», July / August 2017, Unity, Retrieved 72019-24 -: unity.org/publications/unity-magazine/articles/listening-catherine-ponder.
12. Mosley, Glenn, New Thought, *Ancient Wisdom: The History and Future of the New Thought Movement*, Publisher: Templeton Press, 2006, Edition: 1st., p3.
13. Pauley Bob (2017) *Pizzazz!*, Xlibris Corporation, Google Books. Retrieved 26 September 2019, from <https://books.google.com/books?id=UF89DwAAQBAJ>
14. Pierson, Dorothy (2010) Unity Magazine, March / April 2010. Retrieved 24 July 2019, from: truthunity.net/people/may-rowland
15. Quimby, Phineas Parkhurst (February 16, 1802 – January 16, 1866): Employed Hypnosis As (2019) Phineas Parkhurst Quimby | American cult leader | Britannica.com. Retrieved September 20, 2019, from <https://www.britannica.com/biography/Phineas-Parkhurst-Quimby>.
16. Vahle, Neal (2002) *The Unity Movement: Its Evolution and Spiritual Teachings*, Templeton Foundation Press, Retrieved 24 July 2019, from <https://books.google.com/books?id=CblXUuFPiUC>
17. Walsch, Neale Donald (2019) *What is Your Purpose?* Spiritlibrary.com. Retrieved 21 September 2019, from <https://spiritlibrary.com/neale-donald-walsch/what-is-your-purpose:> “My purpose is to change the world’s mind about God”.
18. Young, Barbara (1948) *This Man from Lebanon*, New York: Alfred and Knopf, p2.

